

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2020 оны 8 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	<i>Сумдын эмнэлэг</i>	<i>Өрхийн эмнэлэг</i>	<i>Хувийн эмнэлэг</i>	<i>Цэргийн анги</i>	<i>Нийт дүн</i>
1	Нийт үзлэг	77583	83373	40238	26045	3785	231024
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	28586	34215	7042	1834	3478	75155
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	7155	13747	14959	3281	1	39143
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	25615	15053	7610	6944	241	55463
5	Нийт төрөлт	931	186				1117
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	5019	3320		1952	26	10317
7	Нас баралт	32	93	86			211

№	Үзүүлэлт	<u>2019.8</u>	<u>2020.8</u>	<i>Өөрчлөлт</i>
1	Нийт үзлэг	233039	231024	-2015
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	77690	75155	-2535
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	35988	39143	3155
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	51494	55463	3969
5	Нийт төрөлт	1047	1117	70
	Гэрийн төрөлт	3	4	1
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	10437	10317	-120
7	Нас баралт	234	211	-23
	0-1 насны эндэгдэл	23	17	-6
	1-5 насны эндэгдэл	3	2	-1
	Хурц халдварт өвчин	207	117	-90

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2019.8 он	2020.8 он	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	21.8	15.2	-6.6
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	490.9	409.1	-81.8
Үүнээс охидын	хувь	5.2	7.4	2.2
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	30.3	16.7	-13.6
БЗДХ	10000 хүн амд	19.5	36.7	17.2
Үүнээс өсвөр үе	хувь	13.1	11.6	-1.9
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	80	71	-9
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	46	34	-12

I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 231024 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 49.4%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 10317 хүнийг 66389 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.4 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 8218 дуудлагад явж үйлчилсний 1107 /13.4%/ нь алсын дуудлага, 461 /5.6%/ нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна. Нийт дуудлагын 88.2% -д 0-20 минутны дотор гарч үйлчилсэн байна.
- Нийт эмийн сангууд 56578 жор хүлээн авч, 6.0 тэрбум төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 13401 жор ирсний 48% /6434/ нь ЭМДаатгалын, 1.8%/241/ мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 50.7% /6726/ нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 79.2% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

- 8 сарын байдлаар 55463 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3969 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.
- 8 сарын байдлаар 974 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба осол гэмтлээр 29 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оноос 16-р буурч , өвчлөл 148 тохиолдлоор өссөн байна.
- Осол гэмтлээр нас барагсдын 17.2%/5/нь амиа хорлосон / **БО-1,Мн-1,ХБ-1, ЭХ-2/**, 6.8%/2/ нь бусдад хорлогдож /**Бу-1,ХБ-1/**, 41,3% /12/нь зам тээврийн осол-/**Гт-2,Нн-1,ШБ-1,Эу-2,БОЭТ-6/**, 37% /10/ нь бусад ослоор /**Бд-1, Бу-1, Гт-2, Хү-1,ШБ-5/** тус тус эндсэн байна.
- Осол гэмтлээр нас барагсад нь 69%/20/ эрэгтэй хүмүүс эндсэн ба 6 нь эмнэлэгт хүргэгдсэн боловч хоног болоогүй нас барсан 4 /66.6%/ байна. Бусад тохиолдлууд эмнэлгийн ямар нэг тусламж авч чадаагүй газар дээрээ нас барсан байна.
- Оны гарсаар 211 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 13.7% нь осол гэмтлээр, 19,9% нь хорт хавдраар, **10%** нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдэлээр, 4.2% нь нярай үеийн эмгэгийн улмаас нас барсан байна.
- Нялхсын эндэгдлийн 17 /**Гт-2,Мо-1,Мн-1,Но-1,ХБ-1,Хү-1,Цц-1,БОЭТ-9/** тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 амьд төрөлтөд 15,2% байна.
- Нялхсын эндэгдэл 2019 онд 78,2% нь эрт нярайн эндэгдэл байсан бол 2020 онд 53,9% нь эрт нярайн, 23,5% нь сараас дээш насны хүүхэд байгаа ба хатгаа/1/, осол гэмтэл /2/, тархинд цус харвалт /1/ зэрэг шалтгаанаар эндсэн байна
- БОЭТөвд 32 эндэгдэл тохиолдож 27 задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 84,3% тай байна. Үндсэн оношийн зөрөө 4.

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 1117 эх төрж 1120 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 70 төрөлтөөр хүн амын төрөлт өссөн байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 83 /7,4%/ охидын төрөлт эзэлж байгаа нь анхаарал татаж байгаа үзүүлэлт байна./**Бд-1,БО-1, Бу-4,Гт-8,Мо-1,Мн-8,Но-5,Нн-1,Сэ-3,ХБ-4,Хх-3,Хү-2,Цо-3, Цц-6,ШБ-11,Өо-9, Эх-11,Бг-2/**.
- 8 сарын байдлаар 455 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 409,1 байгаа нь өнгөрсөн оноос **81,8-р** буурсан үзүүлэлт байна.Өсвөр насны охидын үр хөндөлт-34/7,4%/ **Бу-2,Гт-2,Мо-3,Мн-1,Но-1,Нн-3,ХБ-1,Цо-2,Цц-2,ШБ-9,Өо-3,Эх-5/** байна.
- Үр хөндөлт 1000 амьд төрөлтөд 81,8-р буурсан боловч , охидын үр хөндөлт 2,2-р нэмэгдсэн байна.
- 8 сарын байдлаар сард дундажаар 3529 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 70,6% эзэлж байгаа нь хангалтгүй байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 8 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,2%-г эзэлж байгаа ба 17 хүүхэд туранхай, 10 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 9-р, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 12-р тус тус буурсан ба хяналтын хувь нэмэгдэхэд тураалын тархалт нэмэгдэх хандлагатайг харуулж байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 394 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 32 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 22%-г салхинцэцэг,4,8% сүрьеэ, 1,5%-г гар хөл амны өвчин,3% цусан суулга, 65,2%-г БЗДХ өвчин тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н 14,3% нь жирэмсний үзлэгээс, 43% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 47,2% нь өвчний учир амбулатороор, 8.9% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

V. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ ЭРТ ИЛРҮҮЛГИЙН БАЙДАЛ.

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгийн артерийн даралт ихсэх өвчин илрүүлэх үзлэгт 6970 чихрийн шижин илрүүлэх үзлэгт 7347, умайн хүзүүний эсийн шинжилгээнд 1767, хөхний хавдар илрүүлэх үзлэгт 7350, элэгний эрт илрүүлэгт 13859 хүн хамрагдаж үзлэг 74.2% тай хийгдсэн байна. Энд сумдаас Гурвантэс сум, Өрхийн эмнэлэгүүд харьцангуй бага хувьтай /50 доош хувьтай/ хамрагдаж байгаад анхаарч эрт илрүүлгийн үзлэгээ идэвхтэй зохион байгуулах шаардлага байна. Эрт илрүүлэгт хамрагдсан иргэдээс артерийн даралт ихтэй 45 хүн шинээр оношлогдож хяналтад нэмж орсон байна. Эдгээр шинээр хяналтад орсон иргэд стандарт удирдамжийнхаа дагуу хяналтдаа тогтмол хамрагдах шаардлага байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч Б Мидэрсүрэн, Д. Гантогтох

Эрт илрүүлгийн мэдээ 2020.8сар																
Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь
	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	
1 Баяндалай	412	410	99.5	548	483	88.1	454	436	96.0	147	47	32.0	588	340	57.8	74.7
2 Баян-овоо	316	300	94.9	413	404	97.8	129	767	594.6	107	47	43.9	460	254	55.2	177.3
3 Булган	387	106	27.4	387	106	27.4	416	794	190.9	107	14	13.1	391	130	33.2	58.4
4 Гурвантэс	2973	511	17.2	1654	543	32.8	1521	350	23.0	324	78	24.1	1006	458	45.5	28.5
5 МандалОвоо	392	297	75.8	392	304	77.6	392	304	77.6	98	40	40.8	323	244	75.5	69.4
6 Манлай	493	448	90.9	566	484	85.5	1485	920	62.0	158	119	75.3	602	396	65.8	75.9
7 Номгон	600	985	164.2	720	978	135.8	1398	931	66.6	92	53	57.6	402	189	47.0	94.2
8 Ноён	407	310	76.2	407	310	76.2	1020	505	49.5	93	48	51.6	448	243	54.2	61.5
9 Сэврээ	312	261	83.7	445	342	76.9	1066	1221	114.5	108	98	90.7	468	418	89.3	91.0
10 Ханбогд	1518	335	22.1	1518	335	22.1	1518	1210	79.7	280	122	43.6	1189	974	81.9	49.9
11 Ханхонгор	436	344	78.9	475	344	72.4	995	99	9.9	280	63	22.5	375	373	99.5	56.6
12 Хүрмэн	348	348	100.0	401	401	100.0	756	756	100.0	99	37	37.4	370	257	69.5	81.4
13 ЦогтОвоо	313	336	107.3	313	336	107.3	665	1060	159.4	114	94	82.5	488	431	88.3	109.0
14 Цогтцэций								1224						31		
Сумын дүн	8907	4991	56.0	8239	5370	65.2	11815	10577	89.5	2007	860	42.9	7110	4738	66.6	64.0
15 Шимбилэг	1417	590	41.6	1417	590	41.6	2500	779	31.2	610	305	50.0	2114	535	25.3	37.9
16 ӨнөОрших	1266	389	30.7	1266	389	30.7	3242	682	21.0	553	311	56.2	1245	776	62.3	40.2
17 Энхийнхүслэн	1807	710	39.3	1919	708	36.9	2808	1450	51.6	565	263	46.5	2357	1177	49.9	44.9
18 Энэрэхүй ухаан	1050	290	27.6	1050	290	27.6	1800	371	20.6	375	28	7.5	1205	124	10.3	18.7
Өрхийн дүн	5540	1979	35.7	5652	1977	35.0	10350	3282	31.7	2103	907	43.1	6921	2612	37.7	36.7
Нийт дүн	14447	6970	48.2	13891	7347	52.9	22165	13859	62.5	4110	1767	43.0	14031	7350	52.4	51.8
8 сарын өссөн хувиараар	9878	6970	70.6	9639	7347	76.2	15791	13859	87.8	2895	1767	61.0	9714	7350	75.7	74.2